

Kokkurin á Nólsoy:

Mátti bíða mánaðir eftir svar uppá fríggjarabrævið

Tann av manningini á Nólsoy, sum vit vita mest um, er kokkurin Bernhard Hendriksen úr Sandavági. Hann var annars tann einasti sum fekk grøv. Í 1930 skrivaði hann eina dagbók, sum er ein einastandandi lýsing bæði av manninum og av lívinum hjá einum fiskimanni. Í 1930 var Bernhard við Suðuroy við sama reiðarí og sama skipara sum við Nólsoy fyra ár seinni. Vit fara at endurgeva ein part av hesi dagbók fyri at lýsa skipslívið, sum tað var um hesa tíðina. Byrjað verður við, tá ið Bernhard fær skipsboð

Óli Jacobsen
olij@sosialurin.fo

8. partur

Tær vanligu skipsdagbøkurnar, sum skipararnir skuldu skriva, høvdu vanliga bert upplýsingar um positiún, veður og fiskarí. Men hetta er eitt sjáldsamt dømi um, at ein fiskimaður, Bernhard var kokkur, hevur skrivað dagbók fyri hvønn dag í árinum, har hann lýsir týðningarmiklar hendingar og eisini sínar hugsanir. Positiva lyndið hjá Bernhardi verður lýst av, at hann nærur hvønn dag endar dagbókina við "alt væl."

Men vit geva Bernhard orðið:

Skipsboð.

Mikudagur, 26. februar 1930

Verið inni í Miðvági hjá doktoranum fyri oyra. Eg fekk til ráð at koyra glyserin í oyri og nap(ull) fyri, tað er óhugnaligt at hava. Eg eri nú so stak deyvur. Vit finga boð at koma í gjár, so nú er tað liðugt fyri hesaferð. Eg skal fara fríggjadagin. Veðrið er gott. Fyrirpartin var ættin landsynningur, nú er útsynningur sunnan. Eg havi bundið (bøkur) inn, sluttað. Alt væl.

Hósdagur, 27. februar

Lagað garðar fyrirpartin, síðani havi eg gjørt ymiskt, riggað mær alt av og goymt tað burtur. Veðrið var toluligt, men nú er regn. Ættin er útsynningur sunnan. Alt væl.

Fríggjadagur, 28. februar

Eg havi nú verið hjá doktoranum aftur. Nú hoyri eg sum fyrsta dagin. Tað er ein lætti omaná hesar báðar dagarnar. Eg havi í dag pakkað niður. Eg skal avstað

í morgin við "Smirli". Eg havi sitið uppi til kl. 4½ í nátt. Anna og Elsa sótu eisini. Ikki eydnaðist tað, sum eg bíndi uppá. Nú fari eg í morgin, Jesus verið við mær. Nú fara allir. Janus og systur komu í dag við "Smirli".

Leygardagur, 1. mars

Í morgun tá "Smiril" pípaði mundi tað heila ligið eftir. Tað var so gott sum eingin uppi, tá hann kom. Hann hevði longu pípað triðju ferð, tá vit komu inn á Leitið. Gamli var gruggutur, tí hann mátti støðga so leingi. Tað var rusk á sjónum, tung alda, men blíkaði, tá vit komu í Hestfjørð. "Suðuroy" er ikki komin á Havnina. Vit logeraðu á Sjómansheiminum. Eg fór í song kl. 10 í kvöld.

Sunnudagur, 2. mars

Var í kirkjuni. "Suðuroy" er komin. Vit fóru umborð, tá vit komu aftur úr kirkjuni. Har sá heldur ónosligt út, og døgurða finga vit ongan. Teir høvdu óútvatnaðan klippfisk og sjósaltaða suppu til døgurða. Eg reiddi mær so upp og gekk eitt sindur í landi, men tørnaði so tíðliga inn.

Fríggjarabrævið

Mánadagur, 3. mars

Vit fóru at stabbanum í morgun tíðliga. Síðani hava vit tikið salt og vatn. Í kvöld havi eg so gjørt nakað sum víst hevur stóran týðning fyri lívið í heila tikið. Eg havi skrivað bræv til hana, Onnu, gentuna sum eg nú í longri tíð havi elskað. Tað eydnaðist mær ikki at fáa tað sagt, meðan eg var heima. Nú er tað sagt, so nú fer Gud og eydnan at ráða. Tað verður strævið hjá mær at liva í ótta og iva allan hendan túrin, men tað fer so at verða sum tað vil. Svar fáir eg einki, fyrr enn eg komi aftur. Ja, eg elski hana av mínum heila hjartað, og havi gjørt

tað, eg haldi alt mítt lív. Nú er brævið farið í postkassan, og í morgin lesur hon tað.

Týsdagur, 4. mars

Liggja enn við stabban. Vit hava í dag tikið proviantin umborð, og eitt sindur av salti afturat. Hetta er strævnasti dagurin hjá mær á túrinum. Eg sveitti sum ein hundur av at baksa við 200 pund sakkirnar og stúgva teir av og so allan hin proviantin. Her er tó so dámligt, eftirsum tað plagar at vera, men strævið er tað tó kortini. Veðrið er gott. Nú hevur hon lisið brævið. Eg eri so spentur og ótolin at fáa at vita, hvat hon sigur. Eg gangi og hugsu um, at hon kanska fer at stappa mær eitt bræv niður í klæðnaposan, men tað er býttligt. Eg má bíða til í summar.

Mikudagur, 5. mars

Fólkið kom í dag vestanífrá og eisini norðaneftir. Vit hava í dag tikið kol, og síðani havi eg tikist við eitt og annað. Í dag hava vit so mynstrað. Tað vóru allir inni hjá Fysikus at taka sýnsprøva, men eg slapp ikki upp í part har.

Nógvir dumpaðu. Eini 5 vóru sum ikki finga sýnsprøva. Á fútakontórinum var ein gangur av Sigfred (Skaale) og øllum hesum smáu. Hann bjóðaði teimum sigar og flenti at teimum. Eg havi ikki verið við til sovorðna mynstring fyrr. Alt væl.

Hósdagur, 6. mars

Teir hava í dag verið eftir ísi og sild. Nú eru vit klárir at sigla, og nú er alt komið umborð, bæði fólk og alt, sum vit skulu hava. Vit fara ikki út í kvöld, men í morgin um Gud vil. Vit liggja enn við stabban og fara ikki frá, fyrr enn vit fara út. Veðrið er gott. Eg havi verið í landi og spákað í kvöld. Alt væl.

Fríggjadagur, 7. mars

Ikki bleiv útfarið í dag. Vit hava nú tikið tað, sum vantaði umborð. Jacob Pauli og Ábraham og ein kollfirðingur komu ikki fyrrenn í dag. Tað var av misgávum, at eg skrivaði soleiðis til í gjár. Nú eru vit klárir at fara. Eg hugdi tó gjølla eftir í klæðunum, um ikki okkurt skuldi vera til mín, men tað var einki uttan nøkur orð frá Elsu,

Bernhard Hendriksen skrivaði dagbók hvønn dag í 1930

og so ein heilsa frá Onnu. Eg bleiv skuffaður, men tað nýttist eg ikki at verið, tí eg vildi einki svar hava fyrr enn eg kom aftur. Alt væl.

Leygardagur, 8. mars

Nú eru vit útfarnir. Í dag kl. 1 eftir middag

